

Köszöntelek Benneteket Húsvét 5. vasárnapján, mely egyben évváró mise is: *Béke legyen veletek!*

Miután az áruló kiment az utolsó vacsora terméből, Jézus azt mondta, most dicsőült meg az Emberfia. De hát mire ez az eufória (feldobottság)?! Nem inkább az apátia (levertség) illene ide? Miféle megdicsőülés lehet egy kivégzésben?

Zűrzavaros világunkban és még zavarosabb életünkben ki-ki ítélje meg magáról, hogy bűnös vagy hős, áruló vagy szent? Bánjuk meg bűneinket... Szeressen minket a mi irgalmas Istenünk, és segítsen minket az ő Jézusa Útján...

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, háború dúl mellettünk és tömegsírok nyílnak fel nyomában, majd díszes temetők lesznek belőlük ezzel a felirattal: „Dicsőség a hőseknek!” Mit szölsz ehhez, aki élsz, és csak szeretsz örökkön örökké?

Evangélium János könyvéből (13,31-35)

Miután kiment, Jézus így szólt: „Most dicsőült meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne. Ha Isten megdicsőült benne, Isten is megdicsőíti őt önmagában, hamarosan megdicsőíti. Gyermekeim, már csak kis ideig vagyok veletek. Keresni fogtok engem, de amint a zsidóknak mondtam, most nektek is mondom: Ahova én megyek, oda ti nem jöhettek. Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást; ti is úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket. Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt.”

Nem kétséges, hogy Júdás a főpap házába ment, hogy beárulja a Mester tartózkodási helyét, mert Jézusban csalódott azzal, hogy nem húzta ki a véres kardot a templom téren, az ő népe felszabadításáért. Jézus mindezt tudva, a maga és az Isten megdicsőüléséről beszél. Szóval a kivégzés a bitófán nem kudarc, nem vereség, hanem győzelem, dicsőség. Hogy van ez?

1) Ki a hős?

Azt tartják, hogy hős az, aki győz, áldozat az, aki veszít. A győztesé a dicsőség, a vesztesé a szégyen.

Azt kérdezik sokan, hogyan lehet az áldozat hős? És hogyan lehet a győztes bűnös?

A *páli teológia* szerint, az Isten bosszút állt az első emberen, és utódain is, mert vétkeztek ellene, és elküldte a Fiát, hogy Istenhez méltó áldozatot tudjon bemutatni az ember, amellyel méltó elégtételt adhat a megsértett Istennek.

És hogy mi van az Isten Fiával? Azt mondhatják, hogy büszkén meghalhat, mert felvállalta az emberért a halált. Még azt is gondolhatta Jézus, hogy Júdás nagy jót tesz most vele, mert a halálával meg tudja dicsőíteni az Istent, megváltani a világot és közben maga is megdicsőül.

2) Mi a régi törvény?

Jézus új törvényről beszél, miközben rajta a régi törvényt fogják végrehajtani. A régi mózesi törvény a bosszú törvénye, szebben fogalmazva az igazságszolgáltatásé. Az Istent megsértőnek, mint felségsértőnek meg kell halnia, az embergyilkosnak szintén halállal kell lakolnia. Csak így áll helyre a világ rendje. Mert a világ rendjét és békéjét csak vérrel, halállal lehet helyreállítani.

3) Mi az új „parancs”?

„Szeressétek egymást!” – mondja Jézus. Ő abból a felismerésből, hogy nem lehet az Isten bosszúálló, büntető, gyilkoló Isten, eljut a logikus következtetésre, hogy az embernek sem lehet ilyen a törvénye. Az Isten csak szerető Atya lehet, az Atya gyermekei is csak egymást szerető emberek lehetnek. És lehetnek, ha nem is könnyen. De ha már az ember parancshoz szokott, hát legyen parancs: „új parancs” a szeretet törvénye. Erről beszél nekik a kivégzése előtt lelkesen.

4) Mi a dicsőség?

Biztosan nem az ún. „helyettesítő elégtétel”, hogy valaki más lakol az én bűnömért. Hanem mi? Jézus így válaszolhatna nekünk: Atyám maga a Szeretet. Én szeretem az embereket a barátaimtól kezdve az ellenségeimig bezárólag. „Parancsba” adom az új törvényt, amit első sorban magamra tartok érvényesnek. Megtagadom az erőszak minden formáját. Hüvelyébe parancsolom a kardot. Nem védem magam, és nem engedem, hogy fegyverrel védjenek engem. És ezért az eszméért, ezért a törvényért vállalom a halált. A lelkiismeretére hallgató és azért meghaló ember a valóban „hős”. És ez az a tett, ami „dicsőség” az Isten és ember színe előtt. Ezért érdemes élni és a halált is vállalni!

5) „Parancsra tettem!”

A Nürnbergi perben a háborús bűnösök azzal védekeztek, hogy „parancsra tettem”. Háborúba a katonák törvényi kötelezettségük miatt vonulnak be (a zsoldosok pedig a pénzért), és parancsra ölik meg az ellenséget.

A győztesek szerint az ő halott katonáik a haza hősei, és övék a dicsőség! A vesztesek szerint az ő halott katonáik a hősök, mert ők szent cél érdekében a haza védelmében haltak meg. Vagyis, az ukrán katonák is hősi halottak és orosz katonák is hősi halottak lesznek.

Jézus szerint, nem a régi parancs teljesítői az igazi hősök. Az igazi hősök és győztesek az új parancs teljesítői, akik megtagadják a gyilkolást, mert nincs annál szentebb cél, mint szeretni még az ellenséget is, és megtagadni a gyilkolást.

Ha van értelme táblát kitenni a temető kapukra és emlékművekre, akkor a „Dicsőség a hősöknek” feliratot csak azok érdemik igazán, akik nem fegyverrel a kezükben haltak meg, hanem azért, mert nem engedelmeskedtek a régi parancsnak, és a lelkiismeretükre hallgatva az új parancs szavát követték.

--- Testvéreim! Ne kövezzetek meg érte, de ha valamikor, akkor most újra előttünk a kínzó kérdés, magunkra és gyermekeinkre gondolva: Miről vagyunk felismerhetők ma, mi, Jézus tanítványai? Melyik parancs teljesítésére vagyunk készek? (Elismerem, hogy a kérdést legkevésbé nekem kellene feltennem, aki már amúgy is a sír szélén állok.)

[Kovács László prédikációja elhangzott
2022. május 15-én a Bokorportán.]

Székely Magda: Mottó

*Leüthetsz. Én nem ütök vissza.
Az én kezem gyöngye a rosszra.
A hulló test helyén leüthetetlen
erősen áll az én igazi testem.*